

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ, ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΑΥ302	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	B' (Εαρινό)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημολογία των Κοινωνικών Επιστημών		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις-παρουσιάσεις εργασιών	3	10	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Μεθοδολογία έρευνας στις Επιστήμες της Αγωγής		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	e-course.uoi.gr		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α <ul style="list-style-type: none">• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																		
Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του μαθήματος αφορούν στην κατανόηση των μεθόδων και των σκοπών των κοινωνικών επιστημών. Οι φοιτητές ασκούνται στην κατανόηση και εφαρμογή του μονισμού και του πλουραλισμού των μεθόδων, καθώς και στον κριτικό στοχασμό των μετανεωτερικών προσεγγίσεων και του αναπόδραστου σχετικισμού τον οποίον αυτές συνεπάγονται.																		
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα: <table><tr><td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td><td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td></tr><tr><td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td><td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td></tr><tr><td>Λήψη αποφάσεων</td><td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td></tr><tr><td>Αυτόνομη εργασία</td><td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td></tr><tr><td>Ομαδική εργασία</td><td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td></tr><tr><td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td><td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td></tr><tr><td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td><td>.....</td></tr><tr><td>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td><td>Άλλες...</td></tr><tr><td></td><td>.....</td></tr></table>	Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																	
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																	
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																	
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																	
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																	
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																	
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον																	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...																	
																	
Εννοιολογική ικανότητα ανάλυσης των κοινωνικών δομών και της αλληλόδρασής τους με τους δρώντες, ικανότητα σύνθεσης των διυποκειμενικών σχέσεων στους κοινωνικούς θεσμούς, ικανότητα κατασκευής και ερμηνείας των δεδομένων της κοινωνικής έρευνας.																		

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<ol style="list-style-type: none">1. Σκοποί των κοινωνικών επιστημών και το πρόβλημα της μεθόδου2. Μεθοδολογικός μονισμός: φυσιοκρατία και το πρόβλημα της αιτιότητας3. Μεθοδολογικός πλουραλισμός: ερμηνευτική, κριτική θεωρία και νόημα4. Μεθοδολογικός ατομισμός και μεθοδολογικός ολισμός5. Μετανεωτερικότητα και μεθοδολογικός σχετικισμός

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο														
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές στο e-course														
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή	<table border="1"><thead><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr></thead><tbody><tr><td>Διαλέξεις</td><td>20</td></tr><tr><td>Μελέτη βιβλιογραφίας</td><td>120</td></tr><tr><td>Σεμινάρια</td><td>10</td></tr><tr><td>Παρουσίαση εργασίας</td><td>20</td></tr><tr><td>Συγγραφή εργασίας</td><td>80</td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>250</td></tr></tbody></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	20	Μελέτη βιβλιογραφίας	120	Σεμινάρια	10	Παρουσίαση εργασίας	20	Συγγραφή εργασίας	80	Σύνολο Μαθήματος	250
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
	Διαλέξεις	20													
	Μελέτη βιβλιογραφίας	120													
	Σεμινάρια	10													
	Παρουσίαση εργασίας	20													
Συγγραφή εργασίας	80														
Σύνολο Μαθήματος	250														

για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Αξιολόγηση της παρουσίας (30%) και τη γραπτής εργασίας (70%)</p> <p>Κριτήρια αξιολόγησης παρουσίας και γραπτής εργασίας</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Περιεχόμενο (κατανόηση του θέματος ανάπτυξη επιχειρημάτων, κριτικός σχολιασμός, τεκμηρίωση συμπεράσματος). 2. Δομή ενοτήτων και συνάφεια εντός και μεταξύ των παραγράφων. 3. Γλωσσική έκφραση (ορθότητα και σαφήνεια ορολογίας και γραπτού λόγου, κανονιστικότητα γραμματικής, σύνταξης, ορθογραφίας και επιμέλειας κειμένου)

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΚΥΡΙΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

Κουζέλης, Γ., Κ. Ψυχοπαίδης (επιμ.), *Επιστημολογία των Κοινωνικών Επιστημών*, Νήσος, Αθήνα 1996.
 Πετμεζίδου, Μ. (επιμ.), *Σύγχρονη Κοινωνιολογική Θεωρία*, τόμ. Ι και ΙΙ, Π.Ε. Κρήτης, Ηράκλειο 1996, 1998.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

1. Κλασικά κείμενα

Αντόρνο, Τ., Μ. Χορκχάιμερ, *Κοινωνιολογία, Εισαγωγικά δοκίμια*, ΙΚΕΦ, Κριτική, Αθήνα 1987.
 Althusser, L., *Για τον Μαρξ* [1969], Γράμματα, Αθήνα 1978.
 Adorno, Th., *Η διαλεκτική του διαφωτισμού*, μετ. Λ. Αναγνωστού, Νήσος, Αθήνα 1996.
 Berger, L., T. Luckmann, *Η κοινωνική Κατασκευή της Πραγματικότητας* [1966], μτφρ. Κ. Αθανασίου, Νήσος, Αθήνα 2003.
 Bourdieu, P, J.-C. Chamboredon, J.-C. Passeron, *Η τέχνη του κοινωνιολόγου, Επιστημολογικά προαπαιτούμενα*, μτφρ. Ε. Γιαννοπούλου, Δ. Φιλιππουπολίτης, Μεταίχμιο, Αθήνα 2009.
 Derrida, J., *Περί γραμματολογίας*, Γνώση, Αθήνα 1990.
 Giddens, A., *Social Theory and Modern Sociology*, Polity Press, Oxford 1997.
 Giddens, A., *Οι συνέπειες της νεωτερικότητας*[1990], Κριτική, Αθήνα 2001.
 Elster, J. *Μηχανισμοί και Εργαλεία για τις Κοινωνικές Επιστήμες*, Οδυσσεάς, Αθήνα 1992.
 Foucault, M., *Οι λέξεις και τα πράγματα*, μτφρ. Κ. Παπαγιώργης, Γνώση, Αθήνα 1993.
 Geertz, C., *Η Ερμηνεία των Πολιτισμών*, μτφρ. Θ. Παραδέλλης, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2003.
 Goffman, E., *Η Παρουσίαση του εαυτού στην Καθημερινή Ζωή*, μετ. Μ. Γκόφρα, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2007.
 Habermas, J., *The theory of Communicative Action*, Beacon Press, Boston 1987.
 Habermas, J., *Knowledge and Human Interests*, Heinemann, London 1972.
 Habermas, J., *Κείμενα γνωσιοθεωρίας και κοινωνικής κριτικής*, μτφρ. Α. Οικονόμου, Πλέθρον, Αθήνα 1990.
 Hayek, F. von, *The Constituion of Liberty*, Routledge&Kegan, Λονδίνο 1993.
 Horkheimer, M., *Η έκλειψη του λόγου* [1947], Κριτική, Αθήνα 1987.
 Καντ, Ι., *Κριτική του Πρακτικού Λόγου*, μτφρ. Ανδρουλιδάκης, Εστία, Αθήνα 2004.
 Keynes, M., *Essays in Persuasion*, στο J.M. Keynes, *The collected writings of John Maynard Keynes*, τμ. ΙΧ, St. Martin's Press for the Royal Economic Society, Macimillan, Λονδίνο 1972.
 Lévi-Strauss, *Άγρια Σκέψη* [1962], Παπαζήσης, Αθήνα 1977.
 Marx, K., *Capital: A Critique of Political Economy*, I-III, εισαγωγή Ernest Mandel, Harmondsworth: Penguin, 1976, 1978, 1981.
 Lyotard, J.-F., *Η μεταμοντέρνα κατάσταση* [1979], Γνώση, Αθήνα 1993.
 Marcuse, H., *Ο μονοδιάστατος άνθρωπος* [1964], Παπαζήσης, Αθήνα 1971.
 Marx, K., *Βασικές γραμμές της κριτικής της πολιτικής οικονομίας*, μτφρ. Δ. Διβάρης, Στοχαστής, Αθήνα 1989.
 Mead, G.H., *Mind, Self and Society* University of Chicago Press 1934.
 Menger, C., *Investigations into the Method of the Social Sciences with Special Reference to Economics*, P. Schneider (ed.), N. Y. University Press, New York 1985.
 Ντυρκάιμ, Ε., *Οι Κανόνες της Κοινωνιολογικής Μεθόδου*, μτφρ. Λ. Μουσοπούρου, Gutenberg, Αθήνα 2000.
 Parsons, *The Social System*, The Free Press, NY 1949.
 Popper, K.R., *Η ανοιχτή κοινωνία και οι εχθροί της*, 2 τόμοι, Αθήνα 1980.

Πουλιαντζής, Ν., *Οι κοινωνικές τάξεις στον σύγχρονο καπιταλισμό*, Θεμέλιο, Αθήνα 1984.
Rawls, J., *Θεωρία Δικαιοσύνης*, μτφρ. Φ. Βασιλογιαννάκης κ.α., Πόλις, Αθήνα 2001.
Rorty, A.O. (επιμ.), *Philosophers on Education. New historical perspective*, Routledge, London & N.Y., 1998.
Saussure, F. De, *Μαθήματα γενικής γλωσσολογίας*, Παπαζήσης, Αθήνα 1979.
Smith, A, *The Wealth of Nations*, I-II, επιμ. R.H. Campbell και A.S. Skinner, Clarendon Press, Oxford 1976.
Smith, Adam, *The Theory of Moral Sentiments*, KnudHaakonssen (ed.), Cambridge University Press, Cambridge 2002.
Τάτσης, Ν., (επιμ.) *Νεωτερικότητα και Κοινωνική Αλλαγή, Κοινωνιολογικές Προσεγγίσεις*, Νήσος, Αθήνα 2004.
Taylor, Ch., *Philosophy and the Human Sciences* (Philosophical Papers, 2), Cambridge University Press, Cambridge, New York 1985.
Taylor, Ch., *Πηγές του Εαυτού, Η γένεση της νεωτερικής ταυτότητας*, Ίνδικτος, Αθήνα 2007.
Taylor, Ch., *Πολυπολιτισμικότητα, Διαφορά και Δημοκρατία*, μτφρ. Φ. Παιονίδης, Πόλις, Αθήνα 1999.
Weber, M., *Η μεθοδολογία των κοινωνικών επιστημών*, εισαγωγή-μετάφραση Μ. Κυπραίος, Παπαζήσης, Αθήνα 1989.
Weber, M., *Βασικές Έννοιες της Κοινωνιολογίας*, μτφρ. Μ. Κυπραίος, Κένταυρος, Αθήνα 1997.
Wittgenstein, L., *Φιλοσοφικές Έρευνες* [1953], Παπαζήσης, Αθήνα 1978.

2. Μελέτες-Συλλογές

Αγγελίδης, Μ. και Κ. Ψυχοπαίδης (επιμ.), *Κείμενα πολιτικής οικονομίας και θεωρίας της πολιτικής*, Εξάντας, Αθήνα 1992.
Αγγελίδης, Μ., Στ. Δημητρίου, Α. Λαβράνου (επιμ.), *Θεωρία, αξίες και κριτική, Αφιέρωμα στον Κ. Ψυχοπαίδη*, Πόλις, Αθήνα 2008.
Ανθογαλίδου, Θ., *Κοινωνιολογικές Μελέτες*, Πυγμαλίων, Θεσσαλονίκη 2003.
Αρόν, Ρ., *Η εξέλιξη της Κοινωνιολογικής Σκέψης*, τόμοι Α' & Β', Νήσος, Αθήνα 1991.
Barry, P., *Γνωριμία με τη Θεωρία. Μια εισαγωγή στη λογοτεχνική και πολιτισμική θεωρία*, Βιβλιόραμα, Αθήνα 2013.
Burke, P., *Ιστορία και Κοινωνική Θεωρία*, μετάφραση Φ. Τερζάκης, επιμέλεια Κ. Αθανασίου, Νήσος, Αθήνα 2002.
Burke, P., *Τι είναι πολιτισμική ιστορία*; Εισαγωγή-μτφρ. Σπ. Σηφάκης, Μεταίχμιο, Αθήνα 2009.
Γέμπτος, Π. *Μεθοδολογία των Κοινωνικών Επιστημών, Μεταθεωρία και Ιδεολογική Κριτική των Επιστημών του Ανθρώπου*, τομ. Ι, ΙΙ, Παπαζήσης, Αθήνα 1987.
Γκίβαλος, Μ., *Επιστήμη, Γνώση και Μέθοδος*, Νήσος, Αθήνα 2006.
Craib, I, *Σύγχρονη Κοινωνική Θεωρία, Από τον Πάρσονς στον Χάμπερμας*, Τόπος, Αθήνα 2011.
Dray, W., *Φιλοσοφία της Ιστορίας*, μτφρ. Α. Μανωλάκης, Οκτώ, Αθήνα 2007.
Dubiel, H. κ.α., *Η Κριτική Θεωρία σήμερα*, Νήσος, Αθήνα 2000.
Δελγιώρη, Α., *Φιλοσοφία των Κοινωνικών Επιστημών*, Ζήτη, Θεσσαλονίκη 2011.
Hall, S., Held, D., McGrew, A., *Η Νεωτερικότητα Σήμερα. Οικονομία, Κοινωνία, Πολιτική, Πολιτισμός*, Σαββάλας, Αθήνα 2003.
Hobsbawm, E. (1997), *Για την Ιστορία*, μτφρ. Π. Ματάλας, Θεμέλιο, Αθήνα 1998.
Hollis, H., *Φιλοσοφία των Κοινωνικών Επιστημών, Μια εισαγωγή*, Κριτική, Αθήνα 2005.
Hughes, M., Kroehler, C.J., *Κοινωνιολογία. Οι βασικές έννοιες*, εισαγωγή-επιστ. Επιμέλεια Φ. Ιωσηφίδης, Κριτικής, Αθήνα 2007.
Λαβράνου, Α., *Γνώση και Πράξη, Για τη σχέση θεωρητικού και πρακτικού λόγου στον Καντ*, Πόλις, Αθήνα 2010.
Μαραγκός, Γ. «Είναι επιστημονική η ιστορική γνώση; Δοκιμή συγκριτικής επιστημολογίας», *Δωδώνη ΕΕΦΣΙ*, τομ. ΙΘ' (1990), 57-82.
Μηλιός, Γ., Κ. Θεολόγου (επιμ.), *Οι ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες στο Ε.Μ.Π. Γόνιμες εξακτινώσεις*, Π.Ε. Ε.Μ.Π., Αθήνα 2011.
Μεταξόπουλος, Αιμ. (επιμ.), *Οι Επιστήμες στην Κοινωνία*, Gutenberg, Αθήνα 1988.
Πούλος, Π. (επιμ.), *Περί Κατασκευής*, ΕΜΕΑ, Αθήνα 1996.
Renaut, A., *Η φιλοσοφία*, μτφρ. Τ. Μπένζελο, Πόλις, Αθήνα 2009.
Riedel, M., «Αιτιακή και Ιστορική Εξήγηση», *Δευκαλίων*, 11/2 (1993), 127-152.
Rosenberg, A., *Φιλοσοφία των Κοινωνικών Επιστημών*, μτφρ. Γ. Μαραγκός, Π.Ε.Κ., Ηράκλειο 2017.
Σολομών, Ι., Γ. Κουζέλης (επιμ.), *Πειθαρχία και Γνώση*, ΕΜΕΑ, Αθήνα 1994
Salmon, M., «Φιλοσοφία των Κοινωνικών Επιστημών», στο *Εισαγωγή στη Φιλοσοφία της Επιστήμης*, σσ. 565-595, Π.Ε. Κρήτης, Ηράκλειο 1999.
Snow, C.P. (1996), *Οι δύο κουλτούρες* (1969), μτφρ. Μ. Τζιαντζή, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1995.
Χτούρης, Σ., *Ορθολογικά συμβολικά δίκτυα*, Νήσος, Αθήνα 2004.
Ψυχοπαίδης, Κ., *Ιστορία και Μέθοδος*, Σμίλη, Αθήνα 1994.
Ψυχοπαίδης, Κ., *Όροι, Αξίες, Πράξεις*, Πόλις, Αθήνα 2005.